

SIHVOLA JUHA (1999). **Antiikin sivistysperinne ja eurooppalainen identiteetti**

Euroopan integraatiokehityksen tueksi on ollut tarpeen hahmottaa yhteistä eurooppalaista avoperustaa ja kulttuurin identiteettiä, jotka yhdistäisivät maanosan 2500 vuoden yhtenäisen, mutta monipolvisen historian sekä kieleltään, tavoiltaan ja perinteiltään jyrkästikin toisistaan poikkeavat kansat. Käsitteet `eurooppalaiset arvot` ja `eurooppalainen identiteetti` tuovat mieleen kauniita, yleviä tai ainakin kunnioitusta herättäviä asioita. Kreikkalaisen filosofian, kristillisen lähimmäisenrakkauden ja roomalaisen oikeuden muodostama jyrkähkö kolmikko on esitetty Euroopan henkisen perinnän kivijalaksi. Uuden ajan läntisessä Euroopassa on lisätty esimerkiksi tiedon ja luonnon hallinnan kasvuun perustuva tieteellis-tekninen sivistys, vapauden, veljeyden ja tasa-arvon periaatteille rakentuva valistusajattelu, jatkuvaan rajojen ylittämiseen perustuva, faustiseksi kutsuttu tyydyttämätön uteliaisuus, itsekritiikin, itseironian ja kompromissien tekemisen taito ja kenties jopa yhteiskuntajärjestys, joka perustuu kilpailulliseen markkinatalouteen, mutta jakaa siten tuotettua vaurautta myös kilpailussa huonommin menestyville. Artikkelitarkastelee antiikin sivistysihanteita sekä sitä, missä määrin klassiset sivistysihanteet vaikuttavat tai niitä vaalitaan nykyisessä länsieurooppalaisessa kulttuurissamme. Aikuiskasvatus 4/1999.

SIHVOLA JUHA (1999). **The Cultural and Educational Heritage of Antiquity and the European Identity**

- To support the development of European integration, it has been necessary to analyze Europe's shared basic values and cultural identity which would help to bring together the continent's 2,500 years of unified but varied and eventful history, and the various nations, which in their languages, customs and traditions sometimes differ sharply from one another. The concepts of 'European values' and European identity' bring to mind beautiful, lofty or at least respect-inspiring associations. The monumental trio of ancient Greek philosophy, Christian love of one's neighbour and Roman justice has been proposed as the cornerstone of the European intellectual heritage. In modern Western Europe, the additional constructs built upon this foundation include the scientific-technological culture based on increasing knowledge and control over nature; enlightenment ideas based on the principles of liberty, fraternity and equality; unsatiable curiosity based on the continuous transcendence of known borders, sometimes also called the Faustian spirit; the skills of self-irony and of seeking compromises; and perhaps even the social order based on a competitive market economy, but which also distributes the wealth thus produced to those who succeed less well in the competition. The author discusses the educational ideals of antiquity and analyzes how classical educational ideals influence our present Western European culture and how they are fostered.